

KOMMISJONSFORORDNING (EU) nr. 200/2012

2016/EØS/65/03

av 8. mars 2012

om et unionsmål for reduksjon av *Salmonella enteritidis* og *Salmonella typhimurium* i flokker av broilere, som fastsatt i europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 2160/2003 (*)

EUROPAKOMMISJONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den europeiske unions virkemåte,

under henvisning til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 2160/2003 av 17. november 2003 om bekjempelse av salmonella og andre spesifiserte zoonotiske smittestoffer som overføres gjennom næringsmidler⁽¹⁾, særlig artikkel 4 nr. 1 annet ledd, artikkel 8 nr. 1 annet ledd og artikkel 13 annet ledd, og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Forordning (EF) nr. 2160/2003 har som mål å sikre at det treffes hensiktsmessige og virkningsfulle tiltak for å påvise og bekjempe bl.a. salmonella i alle relevante ledd i produksjonen, særlig på primærproduksjonsnivå, dvs. i flokkene, for å redusere prevalensen av zoonotiske sykdomsframkallende stoffer som overføres gjennom næringsmidler, og dermed den risikoen de utgjør for menneskers helse.
- 2) I henhold til artikkel 4 nr. 5 i forordning (EF) nr. 2160/2003 skal det fastsettes unionsmål for å redusere prevalensen hos broilere av alle salmonellaserotyper som er av betydning for menneskers helse. En slik reduksjon er avgjørende for å sikre at kriteriene for salmonella i ferskt kjøtt fra broilere, som er oppført i del E i vedlegg II til nevnte forordning og i kapittel I i vedlegg I til forordning (EF) nr. 2073/2005 av 15. november 2005 om mikrobiologiske kriterier for næringsmidler⁽²⁾, skal kunne oppfylles.
- 3) I henhold til forordning (EF) nr. 2160/2003 skal unionsmålet omfatte et tall som angir den høyeste prosentandelen av epidemiologiske enheter som fortsatt er positive, og/eller den minste prosentvise reduksjonen i antallet epidemiologiske enheter som fortsatt er positive, når målet senest skal være nådd og definisjonen av prøveprogrammene som er nødvendige for å kontrollere at målet er nådd. Det skal også, når det er relevant, omfatte en definisjon av serotyper som er av betydning for menneskers helse.

- 4) I henhold til forordning (EF) nr. 2160/2003 bør det ved fastsettelsen av unionsmålet tas hensyn til de erfaringer som er gjort i forbindelse med gjeldende nasjonale tiltak og til de opplysninger som er oversendt Kommisjonen eller Den europeiske myndighet for næringsmiddeltrygghet (EFSA) i henhold til gjeldende unionskrav, særlig i forbindelse med de opplysninger som er omhandlet i europaparlaments- og rådsdirektiv 2003/99/EF av 17. november 2003 om overvåking av zoonoser og zoonotiske smittestoffer, om endring av rådsvedtak 90/424/EØF og om oppheving av rådsdirektiv 92/117/EØF⁽³⁾, særlig artikkel 5.
- 5) I artikkel 1 nr. 1 i kommisjonsforordning (EF) nr. 646/2007 av 12. juni 2007 om gjennomføring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 2160/2003 med hensyn til fellesskapsmålet for å redusere prevalensen av *Salmonella enteritidis* og *Salmonella typhimurium* hos broilere og om oppheving av forordning (EF) nr. 1091/2005⁽⁴⁾, er målet for reduksjon av den høyeste prosentandelen av flokker av broilere som fortsatt er positive for disse salmonellaserotypene, fastsatt til høyst 1 % eller mindre innen 31. desember 2011.
- 6) Unionens sammendragsrapport om tendenser og kilder til zoonoser, zoonotiske smittestoffer og utbrudd av næringsmiddeloverført sykdom i 2009⁽⁵⁾ viste at *Salmonella enteritidis* og *Salmonella typhimurium* er de serovarene som oftest er forbundet med sykdommer hos mennesker. Antall tilfeller hos mennesker som skyldtes *Salmonella enteritidis* gikk merkbart ned i 2009, mens antall tilfeller av *Salmonella typhimurium* økte.
- 7) I juli 2011 vedtok EFSA en vitenskapelig uttalelse om kvantitativ vurdering av virkningen av fastsettelsen av et nytt mål for reduksjon av *Salmonella* i broilere⁽⁶⁾. Det konkluderes i uttalelsen med at *Salmonella enteritidis* er den vanligste overførte zoonotiske salmonellaserotypen fra foreldre til avkom hos fjørfe. EFSA påpekte også at Unionens kontrolltiltak for broilere har bidratt til en betydelig reduksjon i antall påviste tilfeller av salmonellose hos mennesker, forårsaket av broilere, sammenlignet med situasjonen i 2006. Målet bør derfor bekreftes.

(*) Denne unionsrettsakten, kunngjort i EUT L 71 av 9.3.2012, s. 31, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 192/2012 av 26. oktober 2012 om endring av EØS-avtalens vedlegg I (Veterinære og plantesanitære forhold), se EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* nr. 6 av 24.1.2013, s. 3.

⁽¹⁾ EUT L 325 av 12.12.2003, s. 1.

⁽²⁾ EUT L 338 av 22.12.2005, s. 1.

⁽³⁾ EUT L 325 av 12.12.2003, s. 31.

⁽⁴⁾ EUT L 151 av 13.6.2007, s. 21.

⁽⁵⁾ EFSA Journal 2011 9(3):2090.

⁽⁶⁾ EFSA Journal 2011 9(7):2106.

- 8) Monofasiske stammer av *Salmonella typhimurium* har de senere årene utviklet seg til å bli en av de salmonellaserotypene som hyppigst påvises hos flere dyrearter og i kliniske isolater fra mennesker. I henhold til EFSAAs vitenskapelige uttalelse om overvåking og vurdering av risikoen for menneskers helse av «*Salmonella typhimurium*-lignende stammer», som ble vedtatt 22. september 2010⁽¹⁾, skal monofasiske *Salmonella typhimurium*-stammer med antigenformel $\underline{1,4,}[5],12:i:-$, som omfatter stammer med eller uten O5-antigenet, anses som varianter av *Salmonella typhimurium* og utgjør en risiko for menneskers helse som kan sammenlignes med risikoen ved andre *Salmonella typhimurium*-stammer. *Salmonella typhimurium*-stammer med antigenformel $\underline{1,4,}[5],12:i:-$ bør derfor inngå i målet.
- 9) For å kunne kontrollere at unionsmålet er nådd, er det nødvendig å ta prøver fra flokker av broilere gjentatte ganger. For at resultatene skal kunne vurderes og sammenlignes, er det nødvendig å fastsette et felles prøveprogram for å kontrollere om unionsmålet er nådd.
- 10) Nasjonale bekjempelsesprogrammer for å nå unionsmålet for 2012 for flokker av broilere av *Gallus gallus* er blitt framlagt med sikte på samfinansiering fra Unionen i samsvar med rådsvedtak 2009/470/EF av 25. mai 2009 om utgifter på veterinærområdet⁽²⁾. De tekniske endringene som gjøres i vedlegget til denne forordning, får direkte anvendelse. Kommisjonen trenger derfor ikke å godkjenne de nasjonale bekjempelsesprogrammene til gjennomføring av denne forordning på nytt. Det er derfor ikke behov for en overgangsperiode.
- 11) Tiltakene fastsatt i denne forordning er i samsvar med uttalelse fra Den faste komité for næringsmiddelkjeden og dyrehelsen, og verken Europaparlamentet eller Rådet har motsatt seg dem —

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Brussel, 8. mars 2012.

VEDTATT DENNE FORORDNING:

Artikkel 1

Unionsmål

1. Unionsmålet i henhold til artikkel 4 nr. 1 i forordning (EF) nr. 2160/2003 for reduksjon av *Salmonella enteritidis* og *Salmonella typhimurium* hos broilere (heretter kalt «unionsmålet») er å redusere den største årlige prosentandelen av flokker av broilere som fortsatt er positive for *Salmonella enteritidis* og *Salmonella typhimurium*, til høyst 1 %.

Når det gjelder *Salmonella typhimurium*, skal serotyper med antigenformel $\underline{1,4,}[5],12:i:-$ inngå i målet.

2. Prøveprogrammet som er nødvendig for å kontrollere om unionsmålet er nådd, er fastsatt i vedlegget (heretter kalt «prøveprogrammet»).

Artikkel 2

Ny vurdering av unionsmålet

Kommisjonen skal foreta en ny vurdering av unionsmålet, idet den tar hensyn til opplysningene som er samlet inn i samsvar med prøveprogrammet og kriteriene fastsatt i artikkel 4 nr. 6 bokstav c) i forordning (EF) nr. 2160/2003.

Artikkel 3

Oppheving av forordning (EF) nr. 646/2007

Forordning (EF) nr. 646/2007 oppheves.

Henvisninger til den opphevede forordningen skal forstås som henvisninger til denne forordning.

Artikkel 4

Ikrafttredelse

Denne forordning trer i kraft den tredje dag etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

For Kommisjonen

José Manuel BARROSO

President

⁽¹⁾ EFSA Journal 2010 8(10):1826.

⁽²⁾ EUT L 155 av 18.6.9.2009, s. 30.

VEDLEGG

Prøveprogrammet som er nødvendig for å kontrollere om unionsmålet er nådd, som nevnt i artikkel 1 nr. 2

1. UTVALGSGRUNNLAG

Utvalgsgrunnlaget skal omfatte alle flokker av broilere av *Gallus gallus* (heretter kalt «broilere») innenfor rammen av de nasjonale bekjempelsesprogrammene fastsatt i artikkel 5 i forordning (EF) nr. 2160/2003.

2. OVERVÅKING AV BROILERE

2.1. Prøvetakingsfrekvens

- a) Driftsansvarlige for næringsmiddelforetak skal ta prøver fra alle flokker av broilere høyst tre uker før slaktning.

Som unntak fra kravet om prøvetaking fastsatt i første ledd kan vedkommende myndighet bestemme at driftsansvarlige for næringsmiddelforetak skal ta prøver fra minst en flokk av broilere per parti ved driftsenheter med flere flokker dersom

- i) det benyttes et «alt inn alt ut»-system på alle flokkene i driftsenheten,
- ii) alle flokker styres på samme måte,
- iii) alle flokker har felles fôr og vann,
- iv) det i løpet av minst seks partier er tatt prøver for *Salmonella* spp. etter framgangsmåten for prøvetaking fastsatt i første ledd av alle flokker ved driftsenheten, og prøver fra alle flokker fra minst ett parti er tatt av vedkommende myndighet, og
- v) alle resultater fra prøvetakingen i samsvar med første ledd og bokstav b) for *Salmonella enteritidis* eller *Salmonella typhimurium* var negative.

Som unntak fra kravene til prøvetaking fastsatt i dette nummer, kan vedkommende myndighet tillate prøvetaking i løpet av de siste seks ukene før slaktning når broilerne holdes i over 81 dager eller omfattes av økologisk produksjon i samsvar med kommisjonsforordning (EF) nr. 889/2008⁽¹⁾ (EUT L 250 av 18.9.2008, s. 1.).

- b) Vedkommende myndighet skal hvert år ta prøver av minst én flokk broilere ved 10 % av de driftsenhetene som har flere enn 5 000 fugler. Prøvetakingen kan foretas på grunnlag av en risikovurdering hver gang vedkommende myndighet anser det som nødvendig.

En prøvetaking utført av vedkommende myndighet kan erstatte den prøvetaking som den driftsansvarlige for et næringsmiddelforetak skal foreta i henhold til bokstav a).

2.2. Prøvetakingsprotokoll

2.2.1. Alminnelige anvisninger for prøvetaking

Vedkommende myndighet eller den driftsansvarlige for et næringsmiddelforetak skal sikre at prøvene tas av personer som har fått opplæring.

Det skal tas prøver med minst to par svabersokker. Sokkene trekkes over støvlene, og prøven tas ved å gå rundt i fjørføhuset. Svabere fra en flokk av broilere kan samles til én prøve.

Før sokkene tres på skal overflaten fuktes med

- a) fortynningsmidler som sikrer best mulig utnyttelse (0,8 % natriumklorid, 0,1 % pepton i sterilt deionisert vann),
- b) sterilt vann,
- c) eventuelle andre fortynningsmidler som er godkjent av det nasjonale referanselaboratoriet nevnt i artikkel 11 nr. 3 i forordning (EF) nr. 2160/2003, eller
- d) autoklaveres med fortynningsmidler i en beholder.

Sokkene fuktes ved å helle væske i dem før de tas på, eller ved å riste dem i en beholder med fortynningsmiddel.

(¹) EUT L 250 av 18.9.2008, s. 1.

Alle deler av huset skal være representert i prøvetakingen i forhold til størrelse. Hvert par svabersokker skal dekke ca. 50 % av husets areal.

Etter endt prøvetaking skal sokkene tas forsiktig av slik at materialet som henger fast i dem, ikke faller av. Sokkene kan vrenses slik at materialet ikke faller av. De skal plasseres i en pose eller beholder og merkes.

Vedkommende myndighet kan på grunnlag av en vurdering i hvert enkelt tilfelle av epidemiologiske parametere som f.eks. biosikkerhet og flokkens spredning eller størrelse, beslutte å øke det minste antallet prøver for å sikre en representativ prøvetaking.

Dersom vedkommende myndighet tillater det, kan ett par svabersokker erstattes med en støvprøve på 100 g som er samlet inn fra overflater med synlig støv på flere steder i fjørfehuset. Som et alternativ kan en eller flere fuktete stoffsvabere med et samlet overflateareal på minst 900 cm² brukes til å samle inn støv fra flere overflater i hele huset. Hver svaber skal være godt dekket med støv på begge sider.

2.2.2. *Særlige anvisninger for visse typer driftsenheter*

- a) Når det gjelder frittgående flokker av broilere, skal det tas prøver bare inne i huset.
- b) Når det ikke er mulig å få tilgang til husene på grunn av begrenset plass i flokker med færre enn 100 broilere, og det derfor ikke er mulig å bruke svabersokker og gå rundt i husene, kan det tas prøver med hendene med samme type stoffsvaber som brukes til støv, ved at svaberen gnis over overflater med fersk avføring eller, dersom dette ikke er mulig, ved andre egnede prøvetakingsmetoder for avføring.

2.2.3. *Prøvetaking utført av vedkommende myndighet*

Vedkommende myndighet skal ved ytterligere prøvetaking og/eller dokumentkontroll forsikre seg om at resultatene ikke er påvirket av antimikrobielle stoffer eller andre stoffer som hemmer bakterievekst.

Når det ikke er påvist forekomst av *Salmonella enteritidis* eller *Salmonella typhimurium*, men derimot antimikrobielle stoffer eller en bakterieveksthemmende virkning, skal flokken anses som en infisert flokk av broilere med hensyn til unionsmålet nevnt i artikkel 1 nr. 2.

2.2.4. *Transport*

Prøver skal uten unødig opphold sendes som ekspresspost eller med kurér til laboratoriene angitt i artikkel 11 og 12 i forordning (EF) nr. 2160/2003. Under transporten skal de beskyttes mot varme over 25 °C og sollys.

Dersom det ikke er mulig å sende prøvene innen 24 timer etter prøvetakingen, skal de oppbevares i kjøleskap.

3. LABORATORIEANALYSER

3.1. **Klargjøring av prøvene**

På laboratoriet skal prøvene holdes nedkjølt inntil de skal undersøkes. Undersøkelsen skal påbegynnes innen 48 timer fra mottak og innen fire dager etter prøvetaking.

Støvprøver skal analyseres separat. Vedkommende myndighet kan imidlertid vedta å samle dem med svabersokkene for analyse.

Prøven skal blandes til den er helt mett og deretter dyrkes etter påvisningsmetoden i nr. 3.2.

De to parene med svabersokker skal pakkes forsiktig ut slik at avføringsmaterialet som sitter fast på dem, ikke faller av, samles og legges i 225 ml bufret peptonvann som er oppvarmet til romtemperatur, eller 225 ml fortynningsmiddel tilsettes direkte til de to parene med svabersokker i den beholderen de lå i da de kom til laboratoriet.

Svabersokkene skal være helt dekket av bufret peptonvann, slik at det er tilstrekkelig med væske rundt prøven til at salmonellaen fritt kan bevege seg bort fra prøven, og det kan derfor tilsettes mer bufret peptonvann om nødvendig.

Dersom det er fastsatt EN/ISO-standarter for klarlegging av avføring for å påvise salmonella, skal disse erstatte bestemmelsene om klarlegging av prøver fastsatt i dette nummer.

3.2. Påvisningsmetode

Påvisning av *Salmonella* spp. skal utføres i henhold til EN/ISO 6579 «Fôr- og næringsmiddelmikrobiologi – Horisontal metode for påvisning av *Salmonella* spp. – endring 1: tillegg D: Påvisning av *Salmonella* spp. i avføring fra dyr og i prøver fra primærproduksjonsstadiet».

3.3. Serotypebestemmelse

Minst ett isolat fra hver positiv prøve som tas av vedkommende myndighet, skal typebestemmes i henhold til Kauffmann-White-LeMinor-skjemaet.

Driftsansvarlige for næringsmiddelforetak skal sikre at det for alle isolater i det minste kan utelukkes at de ikke tilhører serotypene *Salmonella enteritidis* og *Salmonella typhimurium*.

3.4. Alternative metoder

For prøver som er tatt på initiativ fra den driftsansvarlige for et næringsmiddelforetak, kan analysemetodene i artikkel 11 i europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 882/2004⁽¹⁾ benyttes i stedet for metodene for klargjøring av prøvene, påvisningsmetodene og serotypebestemmelsen fastsatt i nr. 3.1, 3.2 og 3.3 i dette vedlegg, dersom de er validert i samsvar med EN/ISO 16140.

3.5. Oppbevaring av stammer

Vedkommende myndighet skal sørge for at minst én isolert stamme av salmonellaserotypene fra prøvetakingen innenfor rammen av offentlig kontroll per hus og per år lagres for mulig framtidig fagtyping eller prøving for antimikrobiell følsomhet, ved bruk av de vanlige metodene for kultursamling, som skal sikre at stammene forblir intakte i minst to år etter analysen.

Vedkommende myndighet kan beslutte at isolater fra prøvetaking foretatt av driftsansvarlige for næringsmiddelforetak også lagres for framtidig fagtyping og prøving for antimikrobiell følsomhet, slik at isolater kan analyseres i samsvar med artikkel 2 i kommisjonsvedtak 2007/407/EF⁽²⁾.

4. RESULTATER OG RAPPORTERING

4.1. Beregning av prevalens for å kontrollere om unionsmålet er nådd

En flokk av broilere skal anses som positiv med hensyn til kontrollen av om unionsmålet er nådd, dersom forekomst av *Salmonella enteritidis* og/eller *Salmonella typhimurium* (bortsett fra vaksinstammer) er påvist i flokken.

Positive flokker av broilere skal medregnes bare én gang per parti, uavhengig av antall prøvetakinger og undersøkelser, og skal bare rapporteres i det året den første positive prøven ble tatt.

4.2. Rapportering

Rapporteringen skal omfatte:

- a) det samlede antallet flokker av broilere som det er tatt prøver av minst én gang i løpet av rapporteringsåret,
- b) det samlede antallet flokker som er positive for enhver type salmonella i medlemsstaten,
- c) antallet broilerflokker som er positive for *Salmonella enteritidis* og *Salmonella typhimurium*, herunder monofasiske stammer med antigenformel 1,4,[5],12:i:-,
- d) antallet broilerflokker som er positive for hver enkelt salmonellaserotype, eller for en uspesifisert salmonella (isolater som ikke kan typebestemmes, eller som ikke er serotypebestemt).

Opplysningene skal gis separat for prøvetakingen som foretas innenfor rammen av det overordnede nasjonale bekjempelsesprogrammet i samsvar med nr. 2.1 bokstav a) og b), prøvetakingen foretatt av de driftsansvarlige for næringsmiddelforetak som fastsatt i nr. 2.1 bokstav a) og vedkommende myndigheters prøvetaking som fastsatt i nr. 2.1 bokstav b).

Resultatene av prøvetakingen skal anses som relevante opplysninger om næringsmiddelkjeden som fastsatt i avsnitt III i vedlegg II til europaparlaments- og rådsforordning 853/2004⁽³⁾.

⁽¹⁾ EUT L 165 av 30.4.1.2004, s. 1.

⁽²⁾ EUT L 153 av 14.6.2007, s. 26.

⁽³⁾ EUT L 226 av 25.6.2004, s. 22.

Vedkommende myndighet skal minst ha følgende opplysninger om hver flokk av broilere som det er tatt prøver av:

- a) permanent, entydig identifikasjon av driftsenheten,
- b) permanent, entydig identifikasjon av fjørfehuset,
- c) prøvetakingsmåned.

Resultatene og eventuelle ytterligere relevante opplysninger skal tas med i rapporten om tendenser og kilder som fastsatt i artikkel 9 nr. 1 i direktiv 2003/99/EF⁽¹⁾.

Den driftsansvarlige for næringsmiddelforetaket skal uten unødig opphold underrette vedkommende myndighet om bekreftet påvisning av *Salmonella enteritidis* og *Salmonella typhimurium*. Den driftsansvarlige for næringsmiddelforetaket skal instruere analyselaboratoriet om å handle i samsvar med dette.

⁽¹⁾ EUT L 325 av 12.12.2003, s. 31.